

प्रदेश सरकार
लुम्बिनी प्रदेश
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
रासि उपत्यका(देउखुरी) नेपाल

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली,
२०६५को नियम ३ बमोजिम स्वतः प्रकाशन गरिएको विवरण

अवधि २०७९/०७/०१-२०७९/०९/३०

स्वतःप्रकाशन

नेपालको संविधानको धारा २७ मा रहेको नागरिकको सूचनाको हकको भावना बमोजिम सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ५ (३) र सूचनाको हक सम्बन्धि नियमावली, २०६५ मा प्रत्येक सार्वजनिकले आफ्ना गतिविधिहरूको विवरण ३/३ महिनामा प्रकाशन गर्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था बमोजिम देहायका सूचना सूचिकृत गरि प्रकाशन गरिएको छ ।

मन्त्रालयले आफ्नो नियमित विवरण प्रकाशिन गर्ने सिलसिलामा आर्थिक वर्ष २०७९/८० कार्तिक, मंसिर, र पौष महिनामा सम्पादित कामको विवरण प्रस्तुत गरएको छ ।

मिति २०७९ माघ २२ गते आइतबार

१) मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

राज्य पुनःसंरचना भएपश्चात मुलुकमा संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी ३ तहका सरकार सञ्चालनमा आएका छन् । लुम्बिनी प्रदेश सरकारको स्थापना पश्चात मिति २०७४ फाल्गुन ०३ गते गठन भएका मन्त्रालयहरु मध्ये उद्योग, वन तथा वातावरण मन्त्रालय पनि एक हो । हाल यस मन्त्रालयको नाम वन तथा वातावरण मन्त्रालय भएको छ । यस मन्त्रालय मातहत १ वटा निर्देशनालय (वन निर्देशनालय, सिद्धार्थनगर), १ वटा अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण मन्त्रालय, १४ वटा डिभिजन वन कार्यालयहरु, ४ वटा भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरु र ८६ वटा सव-डिभिजन वन कार्यालय सञ्चालनमा रहेका छन् ।

कार्यक्षेत्र

नवलपरासी(बशुप), रुपन्देही, कपिलवस्तु, दाढ, बाँके, बर्दिया, प्यूठान, रोल्पा, रुकुम पुर्व, अर्घाखाची, गुल्मी र पाल्पा गरि १२ जिल्ला पर्छ । कुल भुभाग २२,२८,८०० हेक्टर मध्ये ९,७४,३८१ हेक्टर वनक्षेत्र रहेको छ । देशको कुल वनक्षेत्रको १४.७४% वन क्षेत्र यस प्रदेशमा पर्दछ ।

दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य र उद्देश्य

दीर्घकालीन सोच

वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्दै रोजगारी र आयआर्जन हुनेगरी वनको दिगो व्यवस्थापन गर्दै जडिबुटी तथा गैहकाष्ठ वनपैदावारको व्यावसायिक उत्पादन तथा प्रशोधन मार्फत अर्थतन्त्रमा योगदान ।

लक्ष्य

वनपैदावारहरूको समूचित प्रयोग, जैविक विविधता र जलाधारको समूचित संरक्षण, व्यवस्थापन र सदुपयोगबाट वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्दै रोजगारी र आयआर्जनमा वृद्धि गर्ने ।

जडिबुटी तथा तथा गैहकाष्ठ वनपैदावारको व्यावसायिक उत्पादन तथा प्रवर्द्धन गर्नुका साथै आय र रोजगारी बढाउने ।

रणनीति

१. वनसम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून र उपयुक्त संरचना बनाउने।
२. विद्यमान वनक्षेत्र कायम राखीउत्पादकत्व वृद्धिका लागि वनको सहभागितामूलक, दिगो एवम् वैज्ञानिक व्यवस्थापन गर्ने।
३. जैविक विविधता र जलाधारको दिगो व्यवस्थापन र उपयोगमा स्थानीय समुदायको पहुँच वृद्धि गर्ने एवम् पर्यापर्यटनका आधार क्षेत्रहरूलाई पुनःस्थापना तथा पुनःनिर्माण गर्ने।
४. जलवायु परिवर्तनका असर तथा वायू प्रदुषणलाई मध्यनजर राख्दै वातावरण संरक्षण गर्ने।
५. निजी तथा कृषि वन विकास तथा विस्तार गरी जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा योगदान गर्नुका साथै कृषकको आमदानी तथा रोजगारीमा वृद्धि गर्ने।
६. भौगोलिक विशेषता अनुरूप जडिबुटी तथा गैहकाष्ठ वनपैदावारको व्यावसायिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्ने।
७. जडिबुटी तथा गैहकाष्ठ वनपैदावारको लागि आन्तरिक र बाह्य बजार प्रवर्द्धन गर्ने।

उद्देश्यहरू

- दीगो एवम् वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनद्वारा वन क्षेत्रको उत्पादकत्व र वन पैदावारको उत्पादन वृद्धि गर्नु।
- जैविक विविधता र स्रोतको संरक्षणलगायत वातावरणीय सेवाबाट प्राप्त हुने लाभ वृद्धि गर्दै न्यायोचित वितरण सुनिश्चित गर्नु।
- जडिबुटीहरूको तथा गैहकाष्ठ वनपैदावारको व्यावसायिक खेती गरी उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि सहित रोजगारी सिर्जना गर्नु।
- जडिबुटी तथा गैहकाष्ठ वनपैदावारमा आधारित उद्योगहरूको स्थापना, मूल्य अभिवृद्धि तथा निर्यात प्रवर्द्धन गर्नु।
- दीगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न वातावरण संरक्षण गराउनु।
- वनजन्य वस्तुको उत्पादन विस्तार र यसमा आधारित उद्योगहरू स्थापना गरी रोजगारी सिर्जना गर्नु।
- भू-स्खलन नियन्त्रण र भू-संरक्षण कायम गर्दै वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्नु।

- जलवायू परिवर्तनका नकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण तथा अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरणका उपाय अवलम्बन गर्दै जल, जलस्रोत तथा भूमिको संरक्षणबाट भूमिको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न जलाधार क्षेत्रको एकिकृत संरक्षण र व्यवस्थापन गर्नु।
- हरित विकासको अवधारणा अनुरूप मानवीय क्रियाकलाप र विकास प्रक्रियालाई जलवायू परिवर्तन अनुकूलित गराउनु।

- बढ़दो सहरीकरणबाट उत्सर्जित प्रदुषण न्यूनीकरण गराउनु ।

कार्य जिम्मेवारी

प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली अनुसार यस मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र अनुसारका कार्य मुख्य जिम्मेवारीहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- प्रदेशस्तरमा वन क्षेत्रको नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- वन्यजन्तु र वन पैदावार ओसारपसारसम्बन्धी नियमन र अपराध नियन्त्रण
- वन, वनस्पति, वन्यजन्तु र जैविक विविधतासम्बन्धी प्रादेशिक सङ्ग्रहालय व्यवस्थापन
- प्रदेशस्तरमा संरक्षण क्षेत्र र चरन क्षेत्रको व्यवस्थापन
- जैविक विविधता पार्क, हात्तीसार तथा चिडियाखानाको व्यवस्थापन
- जडिबुटी खेती प्रविधि प्रवर्द्धन, विस्तार तथा बजारीकरण सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, तथा कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन अनुसन्धान तथा तथ्याङ्क संकलन
- वन तथा वातावरणसम्बन्धी विषयमा प्राविधिक सूचना तथा सेवा प्रवाह
- वन अतिक्रमण तथा वन डेढेलो नियन्त्रण तथा रोकथाम सम्बन्धी नीति, समन्वय र सहयोग
- प्रदेशस्तरका वनस्पति उद्यान तथा हर्वेरीयमहरूको व्यवस्थापन र वनस्पति पहिचान तथा अभिलेखीकरण सम्बन्धी नीति र व्यवस्थापन
- प्रदेशस्तरमा जैविक विविधताको अध्ययन, अनुसन्धान, व्यवस्थापन, नियमन, संरक्षण एवम् लाभांश बाँडफाँट
- प्रदेशस्तरमा जलाधार संरक्षण तथा जलउपयोग नीति, प्रविधि विकास, व्यवस्थापन
- प्रदेशभित्र भूस्खलन नियन्त्रण
- प्रदेशस्तरमा वातावरणीय संरक्षण तथा स्वच्छता सम्बन्धी प्रविधि विकास र व्यवस्थापन
- प्रदेशस्तरमा वातावरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- प्रदेशस्तरमा वातावरणीय सूचना प्रणालीको स्थापना
- प्रदेशस्तरमा वातावरणीय जोखिमका लागि तयारी तथा उद्धार
- प्रदेशस्तरमा वातावरणीय प्रयोगशालाको स्थापना, सञ्चालन र व्यवस्थापन
- प्रदेशस्तरमा ठोस, वायु, तरल, जल, ध्वनि तथा बिद्युतीय लगायत प्रदुषणको मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियन्त्रण
- प्रदेशस्तरमा न्यून कार्बनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास प्रक्रिया र हरित क्षेत्र प्रवर्द्धन

- प्रदेशस्तरमा वातावरणीय संरक्षण क्षेत्र तथा प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण र सम्बर्द्धन
  - प्रदेशभित्र वातावरणीय क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान, क्षमता अभिवृद्धि, वातावरणीय सुशासन तथा परीक्षण
  - भूपरिधि क्षेत्र तथा वन क्षेत्रको पहिचान, वर्गीकरण, संरक्षण र व्यवस्थापन
  - संरक्षण क्षेत्र पहिचान र व्यवस्थापकीय पद्धति निर्धारण
  - अन्तर्राष्ट्रीय नदी उकास तथा सडक किनार वृक्षरोपण व्यवस्थापन
  - वृक्षरोपणको लागि दिगो तथा गुणस्तरीय बीउ उत्पादन, बीउबगैचा स्थापना र व्यवस्थापन
  - प्रदेशभित्र वृक्षरोपण तथा सम्भार सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
  - प्रदेशभित्र जडिबुटि तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी व्यवस्थापन
  - वन्यजन्तु र चराचुरुङ्गी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन
- आदी ।

३) कर्मचारी र कार्यविवरण

यस मन्त्रालयमा कार्यरत् कर्मचारीहरूको विवरण

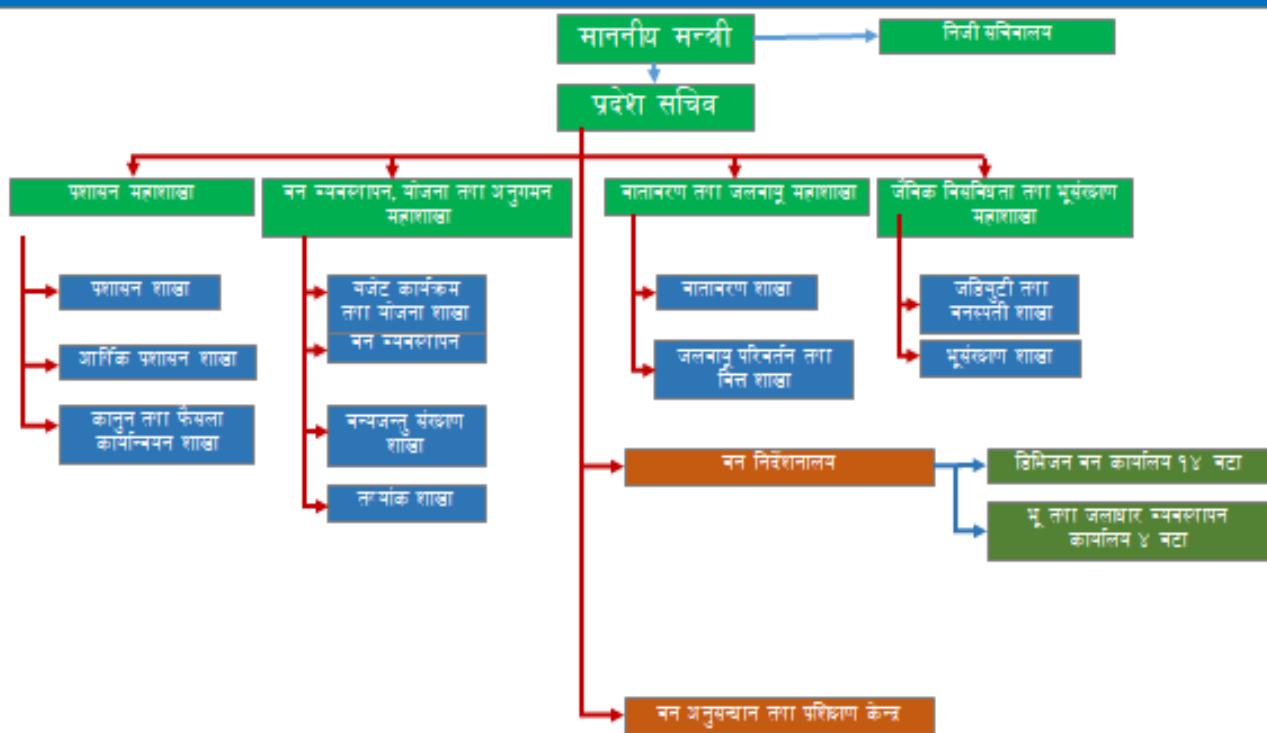
क्र सं	नाम, थर	पद
१	श्री उद्धव बहादुर घिमिरे	सचिव
२	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल	अधिकृत दशौं
३	श्री सुरेशचन्द्र आचार्य	अधिकृत दशौं
४	श्री नारायण देव भट्टराइ	अधिकृत नवौं
५	श्री मदनबहादुर जि सी	अधिकृत आठौं

६	श्री वेदप्रसाद भण्डारी	अधिकृत आठौं
७	श्री कृष्णबहादुर के.सी.	अधिकृत आठौं
८	श्री सन्तवहादुर थिंग	अधिकृत सातौं
९	श्री शशी श्रेष्ठ	अधिकृत सातौं
१०	श्री निर्मल चौधरी	अधिकृत सातौं
११	श्री चन्दन अर्याल	ले.अ.सातौं
१२	श्री शान्ति शर्मा भुषाल	अधिकृत सातौं
१३	श्री विष्णुप्रसाद भट्टराई	सहायक वैज्ञानिक अधिकृत
१४	श्री सुजाता भण्डारी	कानुन अधिकृत
१५	श्री केशर खड्का	अधिकृत छैठौं
१६	श्री नवराज भण्डारी	अधिकृत छैठौं
१७	श्री विकास गौतम	सहायक पाँचौं
१८	श्री जेदुराम पौडेल	सह-लेखापाल
१९	इन्जिनियर	श्री अनिल कुमार अग्रहरी
२०	हलुका सवारी चालक	श्री विष्णु अर्याल
२१	हलुका सवारी चालक	श्री चुन बहादुर रेशमी
२२	हलुका सवारी चालक	श्री कोशलराज घिमिरे
२३	हलुका सवारी चालक	श्री मनोज कुमाल
२४	हलुका सवारी चालक	श्री गोविन्द सापकोटा

२५	कार्यालय सहयोगी	श्री विणु प्रसाद भट्टराई
२६	कार्यालय सहयोगी	श्री रेनका न्यौपाने
२७	कार्यालय सहयोगी	श्री अम्बिका गौतम भुसाल
२८	कार्यालय सहयोगी	श्री रन्जित राना
२९	कार्यालय सहयोगी	श्री प्रदीप थारु

संगठन स्वरूप

मन्त्रालयको संगठनको ढाँचा

४) प्रदान गरिने सेवा

प्रदान गरिने सेवाको किसिम	सेवा प्राप्त गर्ने पेश गर्नुपर्ने बिवरण	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने		सेवा दिने शाखा/ कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी
		शुल्क	समय		
प्रदेशको बन व्यबस्थापनमा भएका समस्या तथा गुणासो व्यबस्थापन	लिखित/मौखिक अनुरोध	निशुल्क	सेवाको प्रकृति हेरि ७ दिन देखि ३ महिना सम्म	बन व्यबस्थापन तथा अनुगमन महाशाखा	महाशाखा प्रमुख/सचिव
वातावरणीय जोखिम न्यूनिकरण तथा प्राकृतिक प्रकोप व्यबस्थापन	समूह/समितिको निर्णय(माइन्युट)को फोटोकपि, सम्बन्धित पालिका/ वडाको सिफारिश पत्र, रु १०।- को टिकट टाँसेको निवेदन	निशुल्क	प्राथमिकताको आधारमा ७ दिन भित्र कार्य शुरु	जैविक विविधता महाशाखा र वातावरण शाखा	„ „
जनशक्ति व्यबवस्थापन तथा गुणासो व्यबस्थापन	लिखित/मौखिक अनुरोध	निशुल्क	प्राथमिकताको आधारमा ७ दिनमा गुणासो सम्बोधन तथा जनशक्ति व्यबस्थापन बर्षभर	प्रशासन महाशाखा	„ „
वातावरणीय अनुगम तथा वातावरणीयराजश्व संकलन	„ „	निशुल्क	प्राथमिकताको आधारमा ७ दिन भित्र कार्य शुरु	वातावरण शाखा	शाखा प्रमुख
अध्ययन, अनुसन्धान प्रविधि विकास, सूचना प्रणाली तथा वनक्षेत्रका योजना निर्माण	„ „	निशुल्क	प्राथमिकताको आधारमा	महाखा तथा योजना शाखा	महाशाखा प्रमुख/सचिव
क्षमता विकास, प्रचारप्रसार तथा अन्य प्राविधिक सहयोग	„ „	निशुल्क	प्राथमिकताको आधारमा ७ दिन भित्र कार्य शुरु	सबै शाखा	„ „
अन्य प्रशासनिक सेवा	लिखित/मौखिक अनुरोध	निशुल्क	सेवाको प्रकृति हेरि तुरन्तै	प्रशासन शाखा	„ „
लेखा सम्बन्ध सेवा	लिखित अनुरोध	निशुल्क	नियमानुसार तुरन्तै	लेखा शाखा	„ „

५) शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

क्रसं	महाशाखा/शाखा	कर्मचारी	पद	कैफियत
१		श्री उद्धव बहादुर घिमिरे	सचिव	
२	जैविक विविधता तथा भूसंरक्षण महाशाखा	श्री कृष्णप्रसाद पौडेल	अधिकृत दशौं	
३	प्रशासन महाशाखा	श्री सुरेशचन्द्र आचार्य	अधिकृत दशौं	
४	वन व्यवस्थापन तथा योजना महाशाखा	श्री नारायण देव भट्टराई	अधिकृत नवौं	
५	प्रशासन शाखा	श्री मदनबहादुर जि सी	अधिकृत आठौं	
६	बन्यजन्तु शाखा	श्री वेदप्रसाद भण्डारी	अधिकृत आठौं	
७	जलवायू शाखा	श्री कृष्णबहादुर के.सी.	अधिकृत आठौं	काजमा
८	वन व्यवस्थापन तथा उद्यम शाखा	श्री सन्तबहादुर थिंग	अधिकृत सातौं	
९	तथ्यांक शाखा	श्री शशी श्रेष्ठ	अधिकृत सातौं	
१०	वातावरण शाखा	श्री निर्मल चौधरी	अधिकृत सातौं	
११	आर्थिक प्रशासन शाखा	श्री चन्दन अर्याल	ले.अ.सातौं	
१२	जैविक विविधता शाखा	श्री शान्ती शर्मा भुषाल	अधिकृत सातौं	
१३	जैविक विविधता शाखा	श्री विष्णुप्रसाद भट्टराई	सहायक वैज्ञानिक अधिकृत	
१४	कानुन शाखा	श्री सुजाता भण्डारी	कानुन अधिकृत	
१५	बजेट योजना तथा कार्यक्रम शाखा	श्री केशर खड्का	अधिकृत छैठौं	
१६		श्री नवराज भण्डारी	अधिकृत छैठौं	अध्ययन विदामा
१७	जिन्स शाखा	श्री विकास गौतम	सहायक पाँचौं	
१८	आर्थिक प्रशासन शाखा	श्री जेदुराम पौडेल	सह-लेखापाल	

६) सेवा प्राप्त गर्ने लाग्ने दस्तुर र अवधि

यस मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवामा दस्तुर लाग्दैन। सेवाको प्रकृति र प्राथमिकता हेरि ७ दिन भित्र सेवा प्रदान गरिने।

७) निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

कार्यालय प्रमुख समक्ष निवेदन प्राप्त भई टिप्पणी मार्फत सचिवस्तर /मन्त्रिस्तरबाट निर्णय गरिने ।

८) निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

यस मन्त्रालयमा मन्त्रालयस्तरमा गरेका निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय लुम्बिनि ।

९) सम्पादन गरेको कामको विवरण

मन्त्रालय अन्तर्गत निम्न बजेट शिर्षकमा बजेट बिनियोजन तथा काम हुँदै आएका छन्

क्रसं	बउशिनं	कार्यक्रम	जम्मा बजेट (हजारमा)
१	३२९०००१२	वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२६,०२,७९
२	३२९०००१३	जडिबुटी तथा गैरकाढ वन पैदावार विकास कार्यक्रम	४,८४,००
३	३२९०००१४	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम	१७,३४,००
४	३२९०००१५	वन क्षेत्र भित्रका खोलाखोलिस व्यवस्थापन कार्यक्रम	१,२०,००
५	३२९०००१६	वातावरण तथा जलवायु अनुकूलन कार्यक्रम	१,२३,००
६	३२९०००१७	वन उद्यम र पर्याप्तिटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	४,६२,००
७	३२९०००१८	कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१६,२९,२०
		प्रदेश तर्फको कार्यक्रमको जम्मा	७१,४९९

क्रसं	बउशिनं	संघ शास्तको कार्यक्रम	जम्मा बजेट (हजारमा)
८	३२९९९९२०	नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम (संघ शास्त्र अनुदान)	१३४००
९	३२९९९९२१	सम्बृद्धि का लागि वन (संघ शास्त्र अनुदान)	२५३२००
१०	३२९९९९२२	राष्ट्रीय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शास्त्र अनुदान)	८२६००
११	३२९९९९२४	जलाधार संरक्षण तथा व्यवस्थापन(संघ शास्त्र अनुदान)	४३०००
१२	३२९९९९२५	जडिवटी विकास कार्यक्रम(संघ शास्त्र अनुदान)	२९०००
१३	३२९९९९२६	वातावरण (संघ शास्त्र अनुदान)	३२५००
१४	३२९९९९२७	वन तथा भूसंरक्षण(संघ शास्त्र अनुदान)	४७९००
१५	३२९९९९२९	डिमिजन वन कार्यालयहरु (वन सुरक्षा सौनिक समेत)(संघ शास्त्र अनुदान)	५८७००
संघ शास्तको जम्मा			५६०३००

9

क्रसं	बउशिनं	कार्यक्रम	जम्मा बजेट (हजारमा)
१५	३२९०९०९१	वन निर्देशनालय	१,९२,५०
१६	३२९०९०९१२	डिमिजन वन कार्यालयहरु	६३,९९,६१
१७	३२९०९०९०९३	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरु	३,९५,४४
१८	३२९०२०२०९१४	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र	१,०४,४३
१९	३२९०००९१	वन वातावरण तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय	४,४७,०३
प्रशासनिक खर्चको जम्मा			७४५९०९

यस अधिमा यस मन्त्रालयबाट भएका कार्यहरु निम्नानुसार छन् ।

- पहिलो चौमासिक प्रगती समिक्षा गरिएको
-

१०) सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुखको नाम र पद:	सूचना अधिकारीको नाम र पद:
उद्धव बहादुर घिमिरे	नारायणदेव भट्टराई
सचिव	महाशाखा प्रमुख मोबाइल नम्बर: ९८५७०७२५६२

११) मन्त्रालयको बजेट सम्बन्धी विवरण

- ब.उ.शि.नं. ३२९०००११ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. ४ करोड ४७ लाख ३ हजार
- ब.उ.शि.नं. ३२९०००१२ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. २ करोड ६८ लाख ५ हजार
- ब.उ.शि.नं. ३२९०००१३ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. १५ लाख
- बउशिनं ३२९०००१४ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट १ करोड ५४ लाख
- ब.उ.शि.नं. ३२९००१६ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. १ करोड १३ लाख
- बउशिनं २३९०००१७ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. १ करोड ४५ लाख
- बउशिनं ३२९०००१८ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. २ करोड १५ लाख
- बजेट उपशीर्षक नं : ३२९९९११२१ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. २५ करोड ३२ लाख
- बजेट उपशीर्षक नं : ३२९९९११२३ अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. ३५ लाख
- बजेट उपशीर्षक ३२९९९१२० अन्तर्गत् वार्षिक बजेट रु. ३९ लाख ५० हजार

१२) खर्चको विवरण

२०७८ कार्तिक देखि पौष महिना सम्म

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	वार्षिक बजेट रु.लाखमा	खर्च रु. लाखमा
१	३२९०००११	४४७.०३	११७२.३८
२	३२९०००१२	२६८.५	१३.९०
३	३२९०००१३	१५	५
४	३२९०००१४	१५४	०

५	३९०००१६	११३	५.५३
६	३२९०००१७	१४५	०
७	३२९०००१८	२१५	०
८	३२९९९९२१	२५३२	०
९	३२९९९९२३	३५	०
१०	३२९९९९२०	३९.५०	०

आ. व. २०७८।०७९ को प्रगति विवरण:

क्रसं	बउशिन	कार्यक्रम	जम्मा बजेट (हजारमा)	जम्मा खर्च(हजारमा)	प्रगति(%)
१	३२९०००१२	बन, बन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	२६४३७५	२२२५२०	८४.१७
२	३२९०००१३	जडिवुटी तथा गैरकाष्ठ बन पैदावार विकास कार्यक्रम	५८६८०	३९८१३	६७.८५
३	३२९०००१४	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम	१८८२४३	१७३४८०	९२.१६
४	३२९०००१५	बन क्षेत्र भित्रका खोलाखोलिस व्यवस्थापन कार्यक्रम	४००००	७६९४	१९.२४
५	३२९०००१६	वातावरण तथा जलवायु अनुकूलन कार्यक्रम	१४३४७	३६७६	२५.६२
६	३२९०००१७	बन उद्यम र पर्याप्तिटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	७०७००	५७७२२	८१.६४
७	३२९०००१८	कृषि बन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम प्रदेश तर्फको कार्यक्रमको जम्मा	१८७०००	११३११७	६१.८८
			८२३३२५	६५८०२२	७९.९८

क्रसं	बउशिनं	कार्यक्रम	जन्मा बजेट (हजारमा)	जन्मा खर्च(हजारमा)	प्रगति(%)
८	३२९९११२०	नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम (संघ शास्तर अनुदान)	१२४००	६७२३	५४.२२
९	३२९९११२१	सम्बृद्धिका लागि वन (संघ शास्तर अनुदान)	६००००	९४९७	१५.७०
१०	३२९९११२२	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शास्तर अनुदान)	८७०००	५५६७५	६३.९९
११	३२९९११२४	जलाधार संरक्षण तथा व्यवस्थापन(संघ शास्तर अनुदान)	५०५००	४४२३२	८७.५९
१२	३२९९११२५	जडिवुटी विकास कार्यक्रम(संघ शास्तर अनुदान)	२१८००	२०७१०	९५.००
१३	३२९९११२६	वातावरण (संघ शास्तर अनुदान)	२५०००	२०९४२	८३.७७
१४	३२९९११२२	वन तथा भूसंरक्षण(संघ शास्तर अनुदान)	९७९९८	९९४०६	९३.२७
		संघ शस्तरको जन्मा	३५,४६९८	२४९१०५	७०.२३

क्रसं	बउशिनं	कार्यक्रम	जन्मा बजेट (हजारमा)	जन्मा खर्च(हजारमा)	प्रगति(%)
१५	३२९०१०११	वन निर्देशनालय	१९६५४	१४८२८	७५.४५
१६	३२९०१०१२	डिमिजन वन कार्यालयहरु	६०५६१८	४८८९७९	८०.७
१७	३२९०१०१०३३	भु-संरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरु	२२७०६	१९३८०	८५.३५
१८	३२९०२०११४	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र	८५११	७६६४	९०.०५
१९	३२९०००११	वन वातावरण तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय	३७१३२	२५३२०	६८.१९
		प्रशासनिक खर्चको जन्मा	६९,३६२१५५६१७१	८०.२	

मन्त्रालयको प्रगति चालु र पुजिगत तुलनाका रूपमा (बजेट रु हजारमा)

विवरण	जम्मा बजेट	जम्मा खर्च	खर्च प्रगती प्रतिशत	कैफियत
चालु	८२७६२६	६५३४७९	७८.९६	
पुजिगत	१०४४०१८	८०९२०५	७७.५१	
जम्मा	१८७१६४४	१४६२६८४	७८.९५	

१३) वेबसाइटको विवरण

मन्त्रालयको वेबसाइटको विवरण यस प्रकार रहेको छ

<https://moitfe.lumbini.gov.np>